

Beslut om bildande av Tarants naturreservat i Åtvidabergs kommun

Länssstyrelsen Östergötlands beslut

Länssstyrelsen förklarar det område som framgår av den heldragna svarta linjen på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Syfte, skäl, föreskrifter och skötselplan för reservatet redovisas nedan. Beslutet fattas med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken.

Naturreservatets namn ska vara Tarant.

Beslutet riktar sig till allmänheten samt var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Syfte med reservatet

Syftet med naturreservat är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av grandominerad kontinuitetsskog, delvis på rikare mark med grönstensinslag men även gammal tallskog på mager hållmark, lövdominerade miljöer samt sumpskogar och andra blötare marker. Skogen har en varierad åldersstruktur med stort inslag av gamla träd, döda träd samt lågor. Inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer är reservatet tillgänglig för friluftsliv.

Syftet uppnås genom att områdets barrskogar, lövdominerade skogar och blandskogars dels utvecklas genom naturlig dynamik, dels med naturvårdande åtgärder. I mindre avsnitt med tall eller lövträd kan inträngande granföryngring hållas efter i frånvaro av brand och den småskalig skogsskötsel och skogsbetet som historiskt format skogen. I unga barrskogsdelar kan enstaka träd dödas för att skapa variation. Naturvårdsbränning och brandefterliknande åtgärder kan bli aktuellt i delar av området samt åtgärder för att återställa dikningspåverkade områden. Omvälvande störningar i form av bland annat insektsangrepp kan leda till att skogen under perioder har en annan karaktär, detta är en del av skogens utveckling. För att nå syftet för friluftslivet kan enklare anordningar bli aktuella.

2025-06-05

Skälen för beslutet enligt 7 kap. 5 § första stycket miljöbalken

Tarant är ett varierat område vad gäller naturtyper och hyser viktiga miljöer för skogslevande arter. För att naturvärden ska bestå och utvecklas bör området undantas från skogsbruk. Tarant har efter inventeringar år 2020 bedömts vara prioriterat för områdesskydd enligt den nationella och regionala strategin för områdesskydd i skog. Området ligger inom värdetrakter för tallskog och granskog. Det innebär bra förutsättningar för en stor andel av de hotade och skyddskrävande arter som lever i denna naturtyp att kunna fortleva i landskapet i livskraftiga bestånd.

Föreskrifter

Förutom de föreskrifter som anges nedan gäller också annan lagstiftning i reservatet.

A. Inom reservatet gäller följande inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning i mark eller vatten;
2. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada eller ta bort levande eller döda träd och buskar;
3. uppföra byggnad, eller annan anläggning, såsom exempelvis mast, torn, väg eller ledning i luft, mark eller vatten;
4. framföra motordrivet fordon;
5. anordna upplag;
6. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;
7. ändra floran eller faunans sammansättning genom att införa nya arter för området.

A-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken.

2025-06-05

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen ägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande åtgärder genomförs inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;
2. iordningställande, markering och underhåll av friluftsanläggningar som informationstavlor, vandringsled samt eventuellt ytterligare anordning för friluftslivet;
3. Naturvårdande skötsel i form av friställning av grova eller gamla vidgreniga träd från konkurrerande träd utan naturvärde, röjning av igenväxningsvegetation, beskärning av frukt- och vådräd;
4. genomförande av naturvårdsbränningar och/eller brandefterliknande skötselåtgärder;
5. småskaliga riktade åtgärder för hotade arter kan bli aktuella i delar av området, såsom småskalig markstörning, holkar och hävd;
6. bekämpning av invasiva eller för området främmande arter;
7. åtgärder för att skydda fornlämning eller prioriterad kulturlämning från skada som att ta ner träd som växer i eller hotar att falla över lämningen;
8. om områdets prioriterade bevarandevärden påtagligt hotas av storskaliga angrepp av granbarkborre kan de begränsas och/eller förhindra genom fällning och barkning av färskt angripna granar samt rotkapning och barkning av vindfällda granar. Fällda träd lämnas i naturreservatet;
9. hydrologisk återställning av dikespåverkade marker;
10. undersökningar eller uppföljning av växt- och djurliv samt av mark- och vattenförhållanden och uppföljning av förvaltningsåtgärder.

B-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken.

2025-06-05

C. Länsstyrelsen beslutar att utöver vad som annars gäller ska följande föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom reservatet gälla. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
2. gräva upp kärleväxter, plocka mossor, lavar eller svampar med undantag av matsvamp;
3. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, gräva, rista, hacka eller måla.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

4. anordna tävlingar för mer än 150 personer eller bedriva lägerverksamhet för mer än 50 personer;
5. utföra undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

C-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Undantag från föreskrifterna

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård, skötsel och uppföljning och som framgår av föreskrifter under B. Föreskrifterna under C ska inte utgöra hinder för att samla enstaka individer ryggradslösa djur eller enstaka exemplar av kryptogamer för artbestämning.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uttransport av fällt vilt med stöd av terrängkörningsförordningen. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för användning av befintliga vägar markerade med streckad orange linje på bifogade karta i bilaga 1. Vägar får stärkas upp om det behövs innan eller efter skötselåtgärder.

2025-06-05

Föreskrifterna ska inte heller utgöra ett hinder för att träd som riskerar att falla från naturreservatet på objekt så som ledning, byggnad, tomt, kulturlämning, anläggning eller anordning, får efter avstämning med förvaltaren fällas och placeras inom naturreservatet. Träd och grenar som faller från naturreservatet får kapas och läggas inom naturreservatet.

Upplysning om andra gällande bestämmelser

Länsstyrelsen vill påminna om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturreservatsföreskrifterna gäller för området, bland annat kulturmiljölagen (1988:950), terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng. Enligt fridlysningsbestämmelserna är alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa svamp-, växt och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen. Enligt 7 kap 1 § miljöbalken ska var och en som utnyttjar allemansrätten eller annars vistas i naturen visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med den. Samråd enligt 12 kap. 6 § MB kan komma att krävas för verksamheter som inte är begränsade i föreskrifterna.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 3.

Förvaltare för naturreservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen bedömer att bildandet av Tarants naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och med gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av Tarant naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

2025-06-05

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att allemansrätten inte väsentligt påverkas av beslutet.

Agenda 2030, miljökvalitetsmål och ekosystemtjänster

Bildandet av Tarant naturreservat är en del av uppfyllandet av miljökvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat. Det är också en del av uppfyllandet av FN:s konvention om biologisk mångfald och de globala hållbarhetsmålen, Agenda 2030 och då särskilt mål nummer 15, Ekosystem och biologisk mångfald.

Länsstyrelsen bedömer att Tarant naturreservat bidrar med flera olika ekosystemtjänster tack vare bevarande av biologisk mångfald och varierande miljöer som är basen för många andra ekosystemtjänster. Skogsmiljöerna fungerar som livsmiljö men även som en form av klimatanläggning och reningsverk. De olika livsmiljöerna fyller funktioner som lek-, bo-, skydds- och rastplatser. Bevarandet av en variation av livsmiljöer och en hög biologisk mångfald bidrar till ett landskap som är generellt bättre rustat för klimatförändringar.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena vid Tarant uppmärksammades vid Skogsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper på fastigheten 2001 och senare vid Länsstyrelsens kartläggning av naturvärden i samband med reservatsbildningen 2020.

Reservatsbildning

Under diskussionerna om reservatsbildning inträffade barkborreskadorna som åtgärdades genom att angripna träd togs ner och barkades. Senare gick markägaren bort och eftersom arvingar

2025-06-05

saknades hamnade frågan hos Kammarkollegiet. Tack vara områdets höga naturvärden kommer fastigheten att överföras till Naturvårdsverket för bildande av naturreservat. Avtal om ersättning för kostnader kring fastigheten kommer att slutas med Kammarkollegiet efter reservatsbildandet.

Inkomna remissvar

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till markägare, övriga berörda sakägare; Arvsfonden/Kammarkollegiet, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Åtvidabergs kommun, Skogsstyrelsen, och Naturskyddsföreningen i Östergötland och Åtvidaberg samt BirdLife Östergötland.

Länsstyrelsen har fått svar från Åtvidabergs kommun, BirdLife, SGU och Skogsstyrelsen.

Åtvidabergs kommun tackar för möjligheten att yttra sig i ärendet och har inga synpunkter på förslag till beslut och skötselplan för Tarant naturreservat.

Skogsstyrelsen ställer sig positiv till att området skyddas långsiktigt och tillstyrker att naturreservatet med tillhörande skötselplan bildas enligt förslag. De anser att skötselplanen förefaller vara väl anpassad till reservatets olika naturtyper och de föreslagna skötselåtgärderna bedöms främja det övergripande målet för bevarande och utveckling av områdets naturvärden. De bedömer att reservatet inte försvårar pågående skogsbruk på angränsande skogsfastigheter, då tillgängligheten till omgivande skogsmark är oberoende av de vägar som berörs av reservatet. De bedömer även att de enligt beslutet angivna metoderna för bekämpning av den åttatandade granbarkborren bedöms vara tillräckliga för att förhindra omfattande angrepp inom reservatet. Skogsstyrelsen vill dock påtala betydelsen av att sätta in bekämpning av granbarkborren i god tid innan angreppen sprids inom reservatet och för att undvika spridning till granbestånd i omgivningen.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) avstår från att yttra sig i det specifika ärendet men hänvisar till en bilaga där det i huvudsak framgår följande: SGU har i uppdrag kartlägga berggrund, jordarter och grundvatten i landet. SGU:s kartläggning innebär i regel kartering av berggrund (viss provtagning och stenknackning), geokemisk provtagning (ca 2 prover per kvadratkilometer) och/eller geofysiska mark- eller flygmätningar. Dessa metoder ger, enligt

2025-06-05

SGU, obefintlig eller försumbar skada på mark och omgivning. För att underlätta SGU:s arbete och minska länsstyrelsens administrativa börda är det önskvärt att det tydligt framgår av reservatsföreskrifterna att denna typ av verksamhet, när den utförs av statlig myndighet med uppgift att undersöka landets geologiska beskaffenhet, ska tillåtas. Generellt anser SGU att deras undersökningar inte av en sådan art som strider mot det naturbevarande syftet med reservatet. Vidare avstyrker, avråder starkt eller avråder SGU från reservatsbildning i vissa typer av områden exempelvis där det finns utpekade fyndigheter av riksintresse enligt 3 kap. 7 § miljöbalken, väl undersökta områden med tidigare känd malmpotential samt områden där det finns gällande undersökningstillstånd eller bearbetningskoncessioner enligt minerallagen.

BirdLife ställer sig positiva till bildandet av det nya naturreservatet, inte bara för fågellivet utan även för att underlätta för allmänheten att utforska områden med höga naturvärden. Inga fynd av fåglar finns rapporterade på Artportalen i eller i närheten av det tänka reservatet. Detta beror sannolikt på att området sällan besöks av fågelskådare. Utifrån samrådsunderlagets beskrivning av reservatet kan ett flertal fågelarter knutna till den gamla skogen tänkas finnas inom området. Resterna av den gamla gårdsmiljön skulle även kunna innebära att arter knutna till mer öppna miljöer förekommer i reservatet. BirdLife Östergötland vill lyfta fram följande punkter:

- En inventering av fåglar inom området under häckningstid bör genomföras för att se över traktens fågelfauna. I de olika skötselområdenas bevarandemål och skötselåtgärder saknas förslag kring åtgärder för fågellivet. En inventering skulle ge värdefull kunskap om vilka hotade arter som eventuellt förekommer i området, vilket i sin tur möjliggör anpassade åtgärder för att gynna dessa.
- Förslaget kring skötselåtgärderna om att hålla den gamla gårdsmiljön öppen är mycket bra. Många hotade fågelarter är knutna till denna typ av mellanbygd. Den generella igenväxningen av gamla gårdsmiljöer i landskapet gör att de missgynnas. Exempel på hotade arter som kan tänkas förekomma i denna typ av miljö är buskskvätta, göktyta och gulsparv. Även om dessa inte förekommer vid en inventering kan ett uppöppnande som bibehålls skapa förutsättningar för dessa arter att trivas.

2025-06-05

- Flera fågelarter är i behov av flerskiktad skog. Om buskskikt saknas kan fäلت sly från exempelvis frihuggning av äldre träd samlas i högar vilket kan skapa skydd och häckningsplatser.
- Grova lövträd verkar förekomma på många platser i området och vi håller med om att friställa dessa vid behov. Även träd som ännu inte uppnått tillräcklig ålder för att bilda håligheter kan behöva gynnas genom att friställas från konkurrens. Detta för att säkerställa en kontinuerlig tillgång på bohål.
- För att ytterligare säkerställa tillgången på bohål ser vi positivt på förslaget att sätta upp fågelholkar. Det är fördelaktigt att använda olika holkm modeller för att gynna en mångfald av arter. Strategiskt uppsatta holkar nära stigar eller informationsskyltar kan även ha ett pedagogiskt värde genom att väcka intresse för fågelliv och biologisk mångfald hos besökare.

Bemötande av inkomna remissvar

Länsstyrelsen tackar för **Åtvidabergs kommuns** yttrande.

Skogsstyrelsens har påtalat betydelsen av att sätta in bekämpning av granbarkborren i god tid innan angreppen sprids inom reservatet och för att undvika spridning till granbestånd i omgivningen. När det kommer till åtgärder för granbarkborre så delar Länsstyrelsen Skogsstyrelsens synpunkt att om åtgärder för granbarkborren ska göras så måste det ske vid rätt tidpunkt för att ha en avsedd effekt.

Länsstyrelsen ser mycket positivt på att **BirdLife** delar med sig av sin kunskap och är engagerade i skydd av värdefull natur. Länsstyrelsen delar BirdLifes synpunkt om att det är värdefullt med en inventering av reservatets fågelfauna men i nuläget har Länsstyrelsen svårt att prioritera resurser för fågelinventering i alla reservat. Vi har ändå lagt till det i skötselplanen som en rekommenderas inventering för framtiden. När det kommer till att fågellivet inte uttryckligen nämns i skötselåtgärder och bevarandemål så ingår det i den generella förbättringen av reservatets habitat så som främjande av gamla träd, grova träd, hålträd och död ved.

Med avseende på **SGU:s** yttrande gör Länsstyrelsen följande bedömning. Den rättsliga betydelsen av ett beslut om ett naturreservat är i första hand att det inskränker markägare och

2025-06-05

andra sakägares förfoganderätt över området till förmån för de allmänna intressen som ligger bakom reservatsbildningen. Avvägningen mot andra allmänna intressen är redan avgjord i och med reservatsbeslutet. Syftet med ett naturreservat är att ge ett definitivt skydd av området. Föreskrifterna ska återspegla syftet och det allmänna intresset att bevara området på sikt.

Föreskrifträtten följer av 7 kap 5 §, 7 kap 6 § och 7 kap 30 § miljöbalken. Dessa bestämmelser ger stöd för vilka föreskrifter som är möjliga att meddela.

Föreskrifterna får inte innebära länge gående inskränkningar än vad som behövs men ska beslutas för att de behövs för att uppnå syftet. De föreskrifter som meddelas måste rymmas inom bemyndigandet i 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken. Att besluta om ett generellt undantag från föreskrifterna rymms inte inom myndigheternas föreskrifträtt i dessa bestämmelser. Förslaget i den ställda frågan innebär ett generellt undantag för en verksamhet som inte rymms inom syftet för reservatsbildning. Föreskrifter om att tillåta en verksamhet som kan strida mot syftet med ett reservat kan inte meddelas. Bemyndigandet som bestämmelserna grundar sig på medger inte det.

I stället måste frågor om undantag eller tillstånd att bedriva en verksamhet meddelas i varje enskilt fall efter ansökan av verksamhetsutövaren. Det krävs då att verksamhetsutövaren, oavsett om det är en statlig myndighet, kan visa att det finns särskilda skäl för att bedriva verksamheten och att det inte strider mot syftet med naturreservatet. Om undersökningsarbeten kommer i konflikt med reservatsföreskrifterna kan de inte tillåtas.

Vidare konstaterar Länsstyrelsen att Tarants naturreservat inte utgörs av ett sådant område där SGU avstyrker, avråder starkt eller avråder från reservatsbildning.

Övrigt

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

2025-06-05

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avdelning C, vilka gäller omedelbart.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Gunilla Svantorp med naturvårdshandläggaren Marika Sjödin som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Marina Verbova, samhällsplaneraren Stanislav Ilic, länsjuristen Anna Isaksson och antikvarien Malin Svarvar medverkat.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

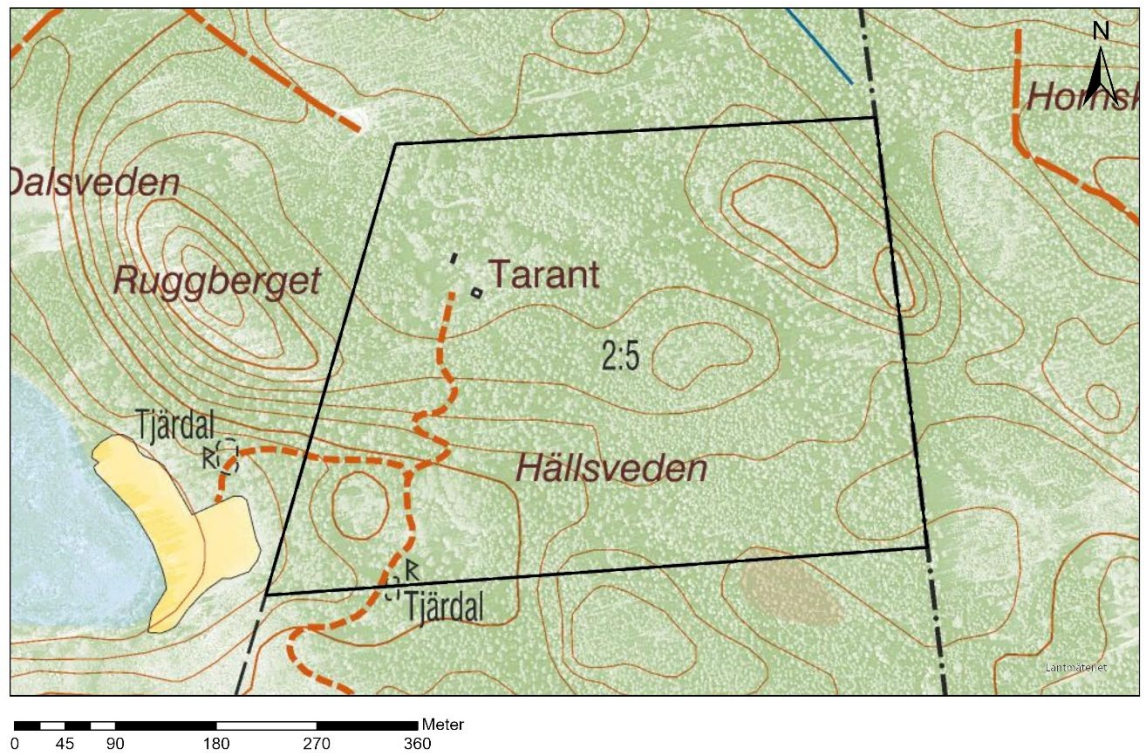
Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Sändlista (Finns hos Länsstyrelsen)
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

2025-06-05

Bilaga 1, Beslutskarta

Beslutskarta tillhörande beslut om Tarant naturreservat, NVR-id 206583. Naturreservatet är avgränsat med heldragen svart linje. © Lantmäteriet geodatasamverkan, © Naturvårdsverket.

Skötselplan för Tarants naturreservat

Länsstyrelsen
Östergötland

- Meddelande: Skötselplanen gäller utan tidsbegränsning. En översyn bör göras senast inom 10 år för att bedöma behovet av revidering. Skötselplanen har upprättats av Länsstyrelsen 2025. Planförfattare har varit Eva Siljeholm och Marika Sjödin.
- Referens: Länsstyrelsen Östergötland, Naturskyddsenheten, Skötselplan för Tarant naturreservat.
- Kontakt: Enheten för skötsel av skyddad natur, Länsstyrelsen Östergötland
- Webbplats: www.lansstyrelsen.se/ostergotland
- Fotografier: Marika Sjödin. Omslaget visar en stor mängd död ved i olika nedbrytningsstadier.
- Kartmaterial: © Lantmäteriet
- © Länsstyrelsen Östergötland

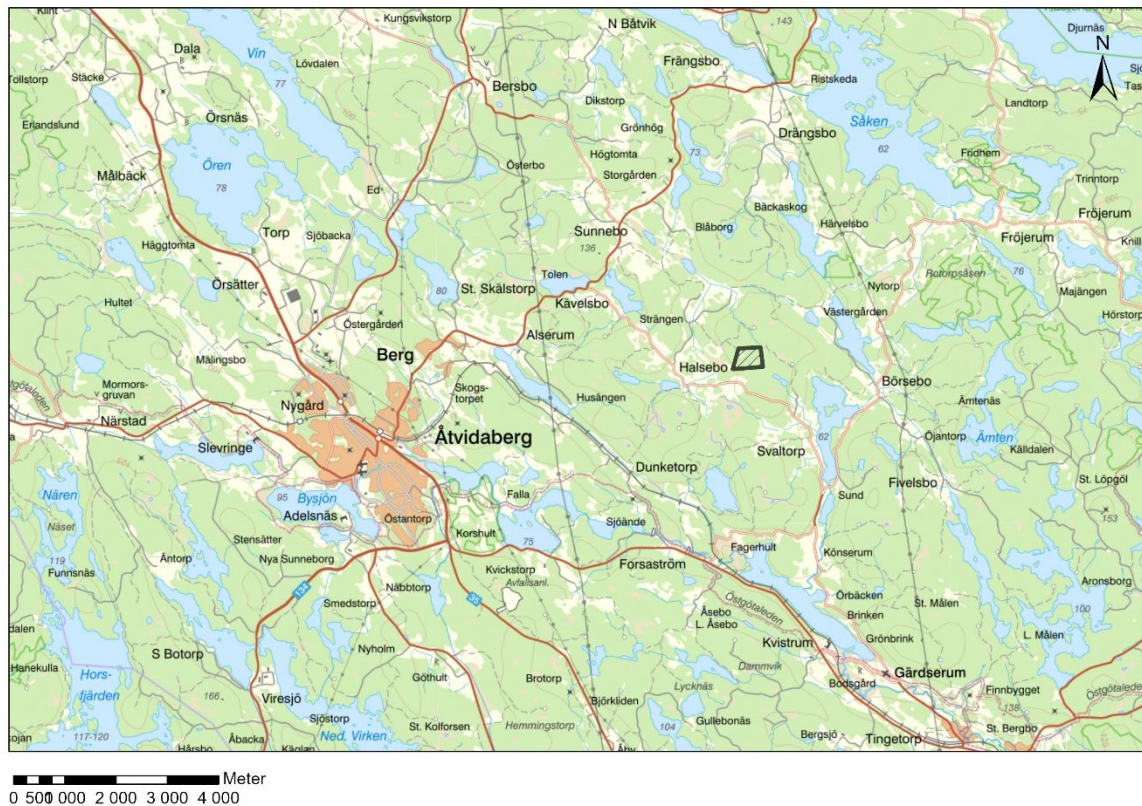
Innehåll

SKÖTSELPLAN FÖR TARANTS NATURRESERVAT	1
Allmän beskrivning.....	4
Administrativa data om naturreservatet	4
Syfte, föreskrifter och skäl för beslut.....	5
Beskrivning av reservatet.....	5
Översiktlig beskrivning.....	5
Historisk och nuvarande vatten- och markanvändning.....	6
Kultuhistoriska lämningar	8
Områdets bevarandevärden	8
Natura 2000.....	13
Källuppgifter.....	13
Plandel	14
Syfte med naturreservatet.....	14
Disposition och skötsel	14
Skötselområden	15
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	21
Jakt	21
Utmärkning av reservatets gräns.....	21
Tillsyn.....	22
Dokumentation och uppföljning	22
Inventeringar	22
Uppföljning	22
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	22

Allmän beskrivning

Administrativa data om naturreservatet

Reservatets namn	Tarant naturreservat	
NVR-id	206583	
Beslutsdatum	2025-06-05	
Län	Östergötland	
Kommun	Åtvidaberg	
Areal	Total areal:	19,8 hektar
	Land:	19,8 hektar
	Vatten:	0 hektar
	Produktiv skog:	19,6 hektar
Natura 2000-naturtyper	9010 *Taiga	15,0 hektar
*) = Prioriterad art eller naturtyp i EU:s Natura 2000-bevarandearbete		
Prioriterade bevarandevärden		
Naturtyper:	Gammal barrskog, lövskog, fuktstråk	
Arter/grupper:	Mossor, lavar, svampar	
Strukturer/funktioner:	Gamla träd, död ved	
Kulturmiljöer:	Äldre gårdsbebyggelse, tjärdal, kolbotten och kolargrund	
Friluftsliv:	-	
Övrigt	-	
Fastigheter	Halsebo 2:5 (kommer ägas av Naturvårdsverket)	
Förvaltare	Länsstyrelsen Östergötland	
Lägesbeskrivning	Reservatet ligger drygt sju kilometer öster om Åtvidaberg och cirka en kilometer väster om sjön Svalgen.	
Vägbeskrivning	Från Åtvidaberg tar man väg 732 mot nordost. Efter cirka fem kilometer ta av vid väg 730. Strax innan Åsen kommer det troligen att anläggas en parkering och därifrån är det cirka 400 meter gångväg till naturreservatet.	

Figur 1. Översiktskarta. Tarants naturreservat är beläget drygt sju kilometer öster om Åtvidaberg i ett sprickdalslandskap, dominerat av barrskog, sydväst om Yxningen.

Syfte, föreskrifter och skäl för beslut

Syfte, föreskrifter och skäl för beslut ingår i beslutet om naturreservatet. Syftet finns även nedan i skötselplanens Plandel.

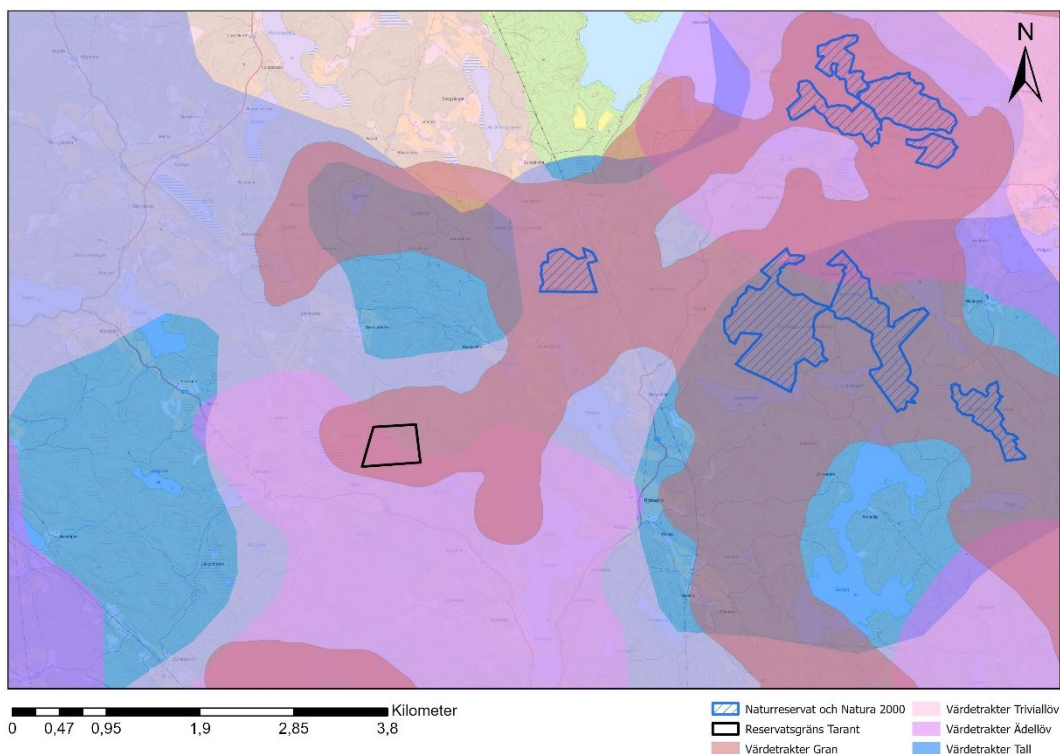
Beskrivning av reservatet

Översiktlig beskrivning

Tarants naturreservat ligger i ett kuperat skogbeväxt sprickdalslandskap. Gran dominerar i de bördiga och fuktiga sänkorna medan tallen blir vanligare i de torrare sydsluttningarna och på hållmarken. Genom ett inslag av basisk grönsten i området är granskogen bitvis örtrik. Den rikare jordmånen ger också ett större inslag av asp och enstaka ek och lind på friska marker. Eftersom skogen inte avverkats på många år är mosstäcket tjockt och det finns mycket död ved och det förekommer många känsliga och ovanliga arter av framförallt lavar men även mossor och svampar. Den bitvis stenbundna och blockrika marken skapar småbiotoper som även det gynnar en mångfald av arter.

Reservatet ligger cirka sju kilometer öster om Åtvidabergs centralort i Åtvidabergs kommun. Området ligger i värdetrakter för ädellöv, granskog och tallskog.

Reservatet ligger i en värdetrakt för gran, tall, triviallöf och ädellöv vilket också återspeglar i dess varierande trädskikt. Det finns en del andra reservat och Natura 2000-områden i sydväst och nordöst. Det närmaste ligger dock cirka 1,8 kilometer bort.

Figur 2. Karta över värdetrakter och andra formellt skyddade områden som finns runt omkring Tarants naturreservat.

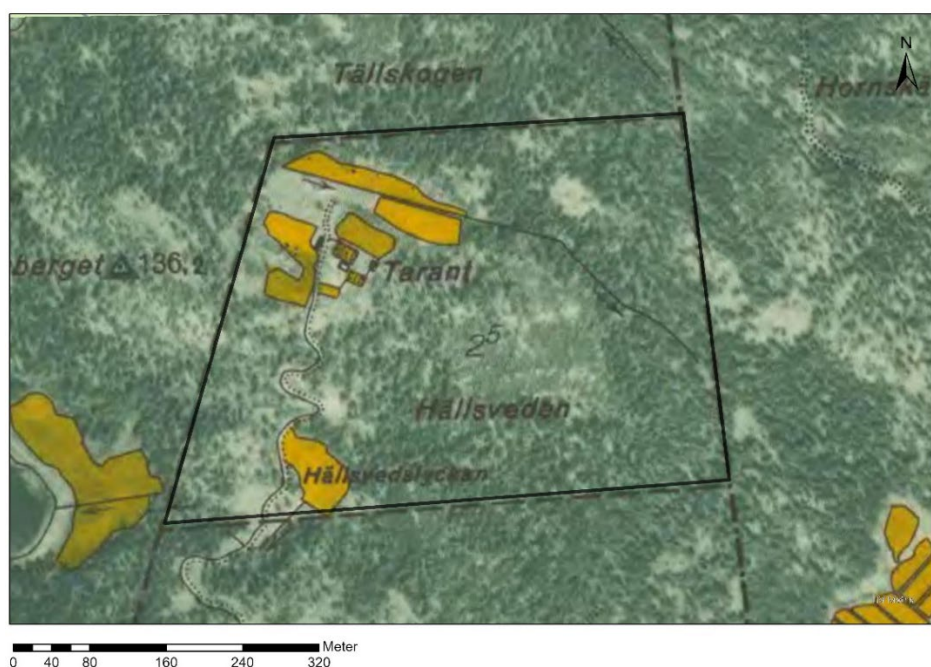
Historisk och nuvarande vatten- och markanvändning

Gården Tarant har givit namn åt reservatet. Den numera öde gårdsbebyggelsen är belägen i reservatets nordvästra del och är idag i förfall. Den första bebyggelsen på platsen utgjordes av en backstuga som anlades år 1862, i kyrkböckerna då omnämnd Tharand under Halsebo. Bebyggelsen övergår sedermera till torp och blir därefter en gård i början av 1930-talet då fastigheten avstyckas. Markerna har tidigare tillhört Burensköldska fideikommisset där torpbebyggelsen ofta gavs namn efter platser i Europa. Tarant torde ha namngivits av Adolf Henning von Schwerin som innehade fideikommissegendomarna under perioden 1849–1878.

Runt gården finns igenväxande och igenvuxna små åkrar som syns på den ekonomiska kartan. Skogsmarken runt inägorna slåttrades och/eller betades. Häradskartan saknas från området, den tidigaste kartan är generalstabskartan från år 1906.

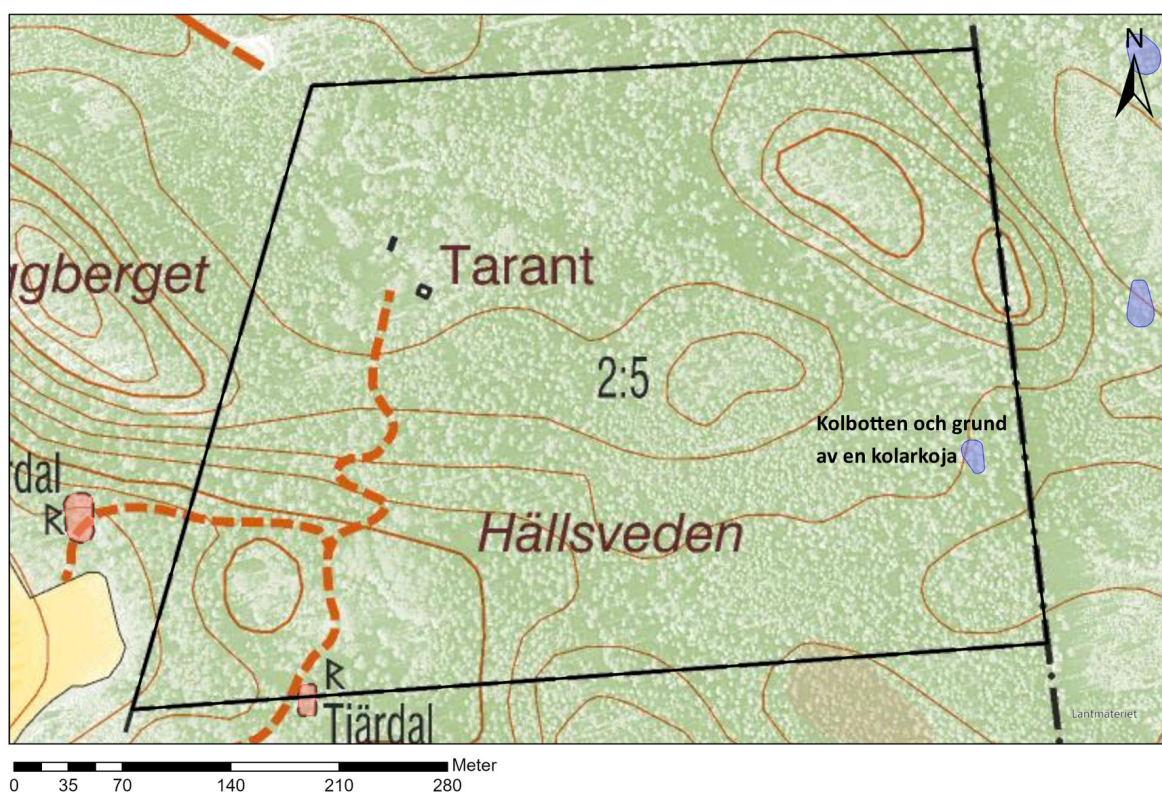
Figur 3. Generalstabskartan, Valdemarsvik, 46-1, från 1906. Torpet Tarant ligger i centrum över siffrorna 460. Stjärnorna betecknar barrskog och runda ringar lövskog. Området var dominerat av barrskog men i ett stråk från torpet och mot nordväst växte lövträd. I nordost låg en myrmark.

Figur 4. Ekonomisk karta med flygfoto i bakgrunden från 1947. Fastigheten är vid denna tid avstyckad och utgör sedan början av 1930-talet en egen gård. De gula områdena visar var åkermarken låg.

Kulturhistoriska lämningar

Inom reservatet finns två registreringar i Kulturmiljöregistret. I öster finns en kolbotten med intilliggande kolarkojgrund (RAÄ-nr Gårdserum 263) och i sydväst, vid reservatsgränsen, finns ett område med två tjärdalar (RAÄ-nr Gårdserum 162). Tjärdalarna, som utgör fornlämningar, är 6-8 meter i diameter och består av cirka 1 meter djupa gropar med en diameter på 3,5-5 meter. Groparna omges av en cirka 0,2 meter hög vall med öppningar i söder respektive sydost. I öppningarnas förlängning ligger avtappningsgropar, drygt 2 meter i diameter och knappt en meter djupa. Fornlämningar skyddas av kulturmiljölagen.

Figur 5. Kartan visar var tjärdalarna och kolbotten med kolarkojgrund är belägna i naturreservatet.

Områdets bevarandevärden

Biologiska bevarandevärden

Reservatet består i huvudsak av grandominerad skog med stor olikåldrighet, gamla träd växer bredvid yngre. Den stora mängden känsliga arter visar att det funnits skog här eller i närområdet i många trädgenerationer. Marken är stenbunden till blockig och det finns inslag av grönsten i berggrund och block. De grandominerade delarna av skogen är örtrika och den rika jordmånen ger också ett större inslag av asp och enstaka ekar och lindar på friska marker. Området är också ganska kuperat och andelen tall är relativt hög i sydsluttningar och på den enda hållmarken dominerar tall helt. I områdets gammelskogskärna finns ett stort inslag av cirka 130 åriga granar och tallar och även spridda träd som är ännu äldre,

åtminstone upp till 160 år. Även i anslutning till inägorna finns äldre träd men dessa är i första hand aspar som vuxit sig ordentligt grova.

Figur 6. Nära det gamla gårdstunet finns det flera stenmurar och bland dem har flera aspar växt sig grova.

Till stor del tack vare områdets höga luftfuktighet finns det en stor variation av krävande arter i reservatet, särskilt bland mossor och lavar. Bland de mer ovanliga arterna av lavar finns exempelvis barkkornlav och smalskaftslav som har relativt få växtplatser i Östergötland. Knutet till lövträd finns det flera krävande arter av mossor så som aspfjädermossa, platt fjädermossa och trubbfjädermossa samt lavar som exempelvis bårdlav, traslav och dvärgtufs.

Figur 7. Den sällsynta smalskaftslaven växer i regnskyddade håligheter.

Bland svamparna är många knutna till gamla tallar och granar. Exempelvis finns ullticka, brandticka, kådvaxskinn, grovticka och talticka.

Figur 8. På fuktig granved växer bland annat grön sköldmossa.

Tabell 1. Naturvårdsintressanta arter i reservatet.

SVENSKT NAMN	VETENSKAPLIGT NAMN	KATEGORI	LIVSMILJÖKRAV
LAVAR			
Vedskivlav	Hertelidea botryosa	NT	Solexponerad gammal ved av tall
Dvärgbägarlav	Cladonia parasitica	NT	Solexponerad gammal ved av tall
Gulnål	Chaenotheca brachypoda	S	Ved och bark av främst levande lövträd
Kattfotslav	Felipes leucopellaeus	S	Levande träd oftast gran, hög luftfuktighet
Kornig nållav	Chaenotheca chlorella	S	Hög och jämn luftfuktighet, ved eller grov bark
Dvärgtufs	Scytinium teretiusculum	S	Grov bark av lövträd
Smalskaftslav	Chaenotheca gracilentia	VU	Mycket hög luftfuktighet, skuggigt
Skinnlav	Leptogium saturninum	S	Bark av lövträd, lodytor
Bårdlav	Nephroma parile	S	Bark av lövträd, kalkrika lodytor över mossor
Nästlav	Bryoria furcellata	S	Bark av grenar av tall och gran
Gammelgranslav	Lecanactis abietina	T	Levande träd, hög luftfuktighet

Kolflarnlav	Carbonicola anthracophila	NT	Bränd tallved, bark av gammal tall
Barkkornlav	Lopadium disciforme	S	Bark, hög luftfuktighet
Traslav	Scytinium lichenoides	S	I mossmattor på trädbaser och sten
Skriftlav	Graphis scripta	T	Bark av lövträd
Grynig blåslav	Hypogymnia farinacea	T	Bark av tall, gran, björk
MOSSOR			
Fällmossa	Antitrichia curtipendula	S	På träd eller sten/block
Vedtrappmossa	Anastrophyllum hellerianum	NT	Murken tall-, gran- eller aspved
Stenporella	Porella cordaeana	S	Sten och trädrötter, fuktigt och skuggigt
Västlig hakmossa	Rhytidiadelphus loreus	S	Sten och trädrötter, hög luftfuktighet
Trind spretmossa	Herzogiella striatella	NT	Fuktig humusrik jord, bergväggar
Grön sköldmossa	Buxbaumia viridis	F, S, N2000	Fuktig granved
Långfliksmossa	Nowellia curvifolia	T	Fuktig ved, hög luftfuktighet
Vågig sidenmossa	Plagiothecium undulatum	S	Frisk eller fuktig skogsmark
Trubbfjädermossa	Homalia trichomanoides	S	Lövskog, träd och sten
Stuppspretmossa	Herzogiella seligeri	S	Murken fuktig ved
Aspfjädermossa	Neckera pennata	VU	Gamla grova lövträd
Guldlockmossa	Homalothecium sericeum	S	Lövträd, sten, basiskt underlag
Platt fjädermossa	Neckera complanata	S	Lövskog, träd och sten
Blåsflikmossa	Lejeunea cavifolia	S	Skuggigt och fuktigt, klippor och sten
SVAMPAR			
Kantarellmussling	Plicatura crispa	T	Lövved
Brandticka	Pycnoporellus fulgens	S	Granved
Kandelabersvamp	Artomyces pyxidatus	NT	Asp- och björkved
Ullticka	Phellinidium ferrugineofuscum	NT	Granved
Tallticka	Porodaedalea pini	NT	Gammal tall
Kådvaxskinn	Phlebia serialis	NT	Barklös ved av tall och gran
Grovicka	Phaeolus schweinitzii	S	Parasit på rötter av gamla tallar
KÄRLVÄXTER			

Grönpyrola	Pyrola chlorantha	S	Sandig/torr/frisk mark i äldre barrskog
Blåsippa	Hepatica nobilis	S	Kalkhaltig mark
Knärot	Goodyera repens	F, VU	Äldre näringsrik barrskog
INSEKTER			
Mindre mörghorre	Tomicus minor	T	Ved av tall
Bronshjon	Callidium coriaceum	S	Nyligen död senvuxen gran

Tabell 2. Förklaring av kategorier i tabell 1.

KATEGORI	FÖRKLARING
S	Signalart för skog
T	Typisk art för naturtypen
NT	Rödlistad som nära hotad
VU	Rödlistad som sårbar
N2000	Ingår i art- och habitat- eller fågeldirektivet
F	Fridlyst (anges ej på fåglar och däggdjur)

Natura 2000

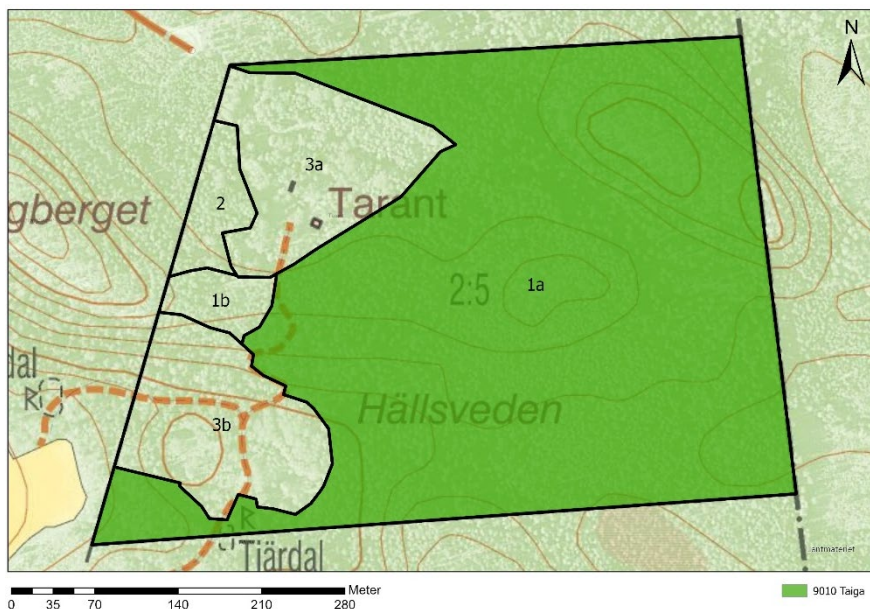
Områdestyp, bevarandeplan och Natura 2000-bestämmelser

Området ingår inte i Natura 2000. Naturtyper avgränsas ändå för alla naturreservat som en del i Sveriges återrapporering till EU-kommissionen.

I området finns följande naturtyper och arter som kräver särskilt skydd inom Europeiska unionen enligt Natura 2000:

Naturtyp	Areal, hektar
Taiga (9010)	15

Bevarandemål för naturtyperna anges under respektive skötselområde.

Figur 9. Karta över naturtyper enligt Natura 2000.

Källuppgifter

Lantmäteriet Historiska kartor

SGU Berggrundsdatabasen och jordartsdatabasen

SLU Artdatabanken, Webb tjänsten Artportalen

Riksantikvarieämbetet, Kulturmiljöregistret, Fornsök

Riksarkivet, Husförhörlängder, Gärdserum socken.

Plandel

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservat är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av grandominerad kontinuitetsskog, delvis på rikare mark med grönstensinslag men även gammal tallskog på mager hållmark, lövdominerade miljöer samt sumpskogar och andra blötare marker. Skogen har en varierad åldersstruktur med stort inslag av gamla träd, döda träd samt lågor. Inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer är reservatet tillgänglig för friluftsliv.

Syftet uppnås genom att områdets barrskogar, lövdominerade skogar och blandskogar dels utvecklas genom naturlig dynamik, dels med naturvårdande åtgärder. I mindre avsnitt med tall eller lövträd kan inträngande granföryngring hållas efter i frånvaro av brand och den småskalig skogsskötsel och skogsbetet som historiskt format skogen. I unga barrskogsdelar kan enstaka träd dödas för att skapa variation. Naturvårdsbränning och brandefterliknande åtgärder kan bli aktuellt i delar av området samt åtgärder för att återställa dikningspåverkade områden. Omvälvande störningar i form av bland annat insektsangrepp kan leda till att skogen under perioder har en annan karaktär, detta är en del av skogens utveckling. För att nå syftet för friluftslivet kan enklare anordningar bli aktuella.

Disposition och skötsel

Naturreservatet ska skötas med naturvårdande åtgärder med syftet att bevara och stärka områdets särpräglade natur med dess flora och fauna.

Naturvårdsbränning och/eller brandefterliknande åtgärder kan bli aktuella i delar av området. Även åtgärder för att skapa luckighet, gynna enstaka ljusgynnade träd samt skapa död ved och hålträd kan bli aktuella. Fågelholkar får sättas upp i lämpliga miljöer. Ingen ved bör föras ut ur reservatet vid åtgärder utan lämnas som död ved.

Hydrologisk återställning av dikningspåverkade marker kan bli aktuellt.

Befintliga vägar, ledningar, anläggningar och anordningar som berörs av naturreservatet får underhållas så att de motsvarar ursprunglig funktion/standard. Om det behövs kan vägarna i reservatet stärkas upp innan eller efter skötselåtgärder.

De fornlämningar och kulturhistoriska lämningar som finns i reservatet ska skötas på ett sådant sätt att lämningen bevaras genom att igenväxningsvegetation och yngre träd utan naturvärden röjs bort/avdödas. I den händelse okända forn- eller kulturlämningar påträffas ska detta anmälas till Enheten för kulturmiljö vid Länsstyrelsen. Fornlämningar skyddas av kulturmiljölagen.

Skulle invasiva eller andra, för reservatet, främmande arter bli ett problem sett utifrån naturreservatets syfte kan detta hanteras och bekämpas på lämpligt sätt

utifrån rådande kunskapsläge och erfarenheter.

Om områdets prioriterade bevarandevärden påtagligt hotas av storskaliga angrepp av granbarkborre kan de begränsas och/eller förhindras genom fällning och barkning av färskt angripna granar samt rotkapning och barkning av vindfällda granar. Fällda träd lämnas i naturreservatet.

Småskaliga riktade åtgärder för hotade arter kan bli aktuella i delar av området, såsom småskalig markstörning, holkar, sandbäddar för pollinerare eller hävd.

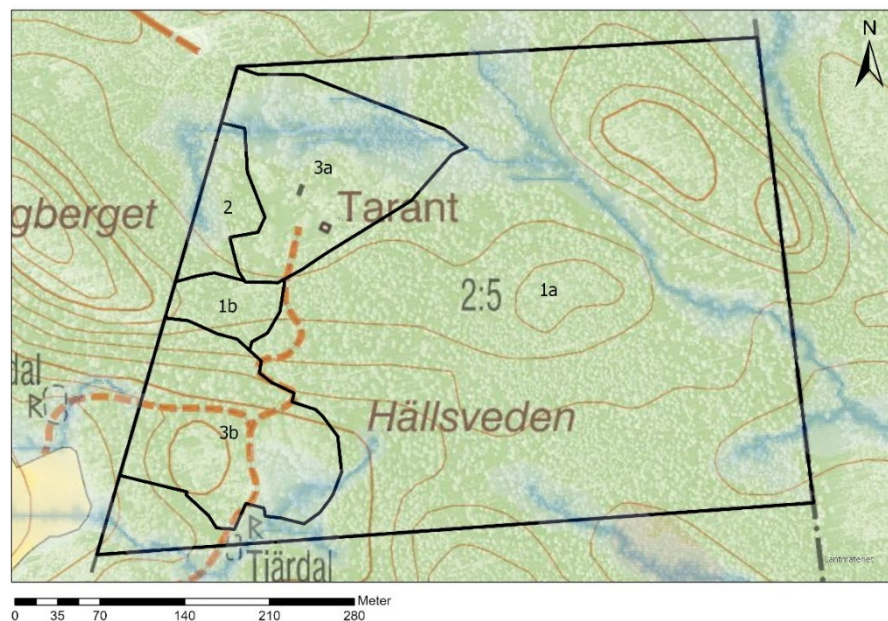
Träd som faller från naturreservatet över vägområde eller annans mark får kapas och läggas inom naturreservatsområdet. Träd som riskerar att falla från naturreservatet får efter avstämning med förvaltaren fällas och placeras inom naturreservatet.

Se vidare under respektive skötselområde.

Skötselområden

Reservatet är indelat i 4 skötselområden:

- 1a-b. Gammal barrskog
2. Yngre granskog med tall och asp
- 3a-b. Lövdominerad halvöppen skog och gårdsmiljö
4. Anordningar för friluftslivet (ej i kartan)

Figur 10. Karta över reservatets skötselområden samt fuktiga marker.

Skötselområde 1a-b, Gammal barrskog

Areal: 15,4 hektar

Naturtyp enligt Natura 2000: Taiga 9010 – 15 hektar

Målnaturtyp: Taiga 9010 – 15,4 hektar

Beskrivning

a) Skötselområdet består till största delen av en olikåldrig grandominerad skog på frisk mark. Bitvis är marken blockrik med övermossade block och det finns ett inslag av grönsten bland blocken. Den rikare jordmånen skapar en bra förutsättning för en örtrik flora. Inblandat finns en del asp. Mängden död ved är bitvis stor, speciellt av gran. Död ved förekommer i olika dimensioner och nedbrytningsgrad. Tallen tar över dominansen på hållmarken i områdets nordöstra del och i sluttningar där jorddjupet är mindre och marken är torrare. En del åtgärder har gjorts för att försöka stävja granbarkborreangreppen som började 2018.

Figur 11. En del av den äldre skogen i skötselområde 1a.

b) Strax söder om de gamla före detta inägorna kring gården, väster om vägen, ligger en nyligen gallrad tallskog. Enstaka tallar har en ålder på cirka 140 år men de flesta är i 80 till 100 årsåldern. Mängden död ved är liten i jämförelse med område 1a.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

I skötselområdet bevaras och utvecklas de olika barrdominerade gammelskogsmiljöerna med de strukturer som hör till dessa naturtyper. Gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier och dimensioner är viktiga strukturer. Solbelysta tallar, både levande och döda, stående i naturligt öppnare miljöer som på hållmark och i myrkanter förekommer. Även mer slutna och

skuggiga partier med senvuxna och gamla granar är ett viktigt inslag. Löv ska i framtiden finnas, bitvis talrikt och bitvis som ett mindre inslag. Omvälvande störningar i form av till exempel insektsangrepp eller brand kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär. Detta är en del av skogens utveckling. Området har en naturlig hydrologi. Rödlistade arter i synnerhet och andra arter i allmänhet, som är knutna till eller beroende av lång skoglig kontinuitet, gamla träd och död ved i olika former, även solexponerad, ska fortleva på lång sikt och helst öka i utbredning eller populationsstorlek. Forn- och kulturlämningarna hålls synliga och fria från igenväxningsvegetation, död ved och ris.

Skötselåtgärder

- Om grova aspar trängs med unga barrträd kan de unga barrträden dödas. Enbart träd som växer upp i aspens krona dödas. All död ved lämnas vid åtgärden.
- Ett antal grovgreniga gamla tallar kan frihuggas från ungt barr som tränger kronan. Välj sådana som står i naturligt mer öppna miljöer som mot myrmarker och hållmarker.
- Död tallved kan skapas genom att ett mindre antal medelålders tallar dödas. Skapa både torrakor och lågor.
- Skada en mindre andel medelålders tallar. Avsikten är att träden ska överleva långsiktigt och utveckla håligheter och kådad ved. Naturvårdsbränning kan efter särskild brandplan vara aktuell i delar av skötselområdet.
- Hydrologisk restaurering av dikningspåverkade marker kan genomföras.

Skötselområde 2, Yngre granskog med tall och asp

Areal: 0,5 hektar

Naturtyp enligt Natura 2000: -

Målnaturtyp: Taiga 9010 – 0,5 hektar

Beskrivning

Väster om gårdsmiljön ligger ett område bestående av en ogallrad grandominerad barrblandskog med inslag av enstaka björk och asp. Granens ålder ligger kring 70 år. Det finns enstaka tallar som är betydligt äldre. I området finns en hel del död ved på grund av självgallring som påbörjats. Några delvis övermossade odlingsrösen gömmer sig mellan träden.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Den barrdominerade skogsmiljön har utvecklats med de strukturer som hör till denna naturtyp. Gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier och dimensioner är viktiga strukturer. Lövträd utgör ett betydande inslag. Omvälvande störningar i form av till exempel insektsangrepp eller brand kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär. Detta är en

del av skogens utveckling. Området har en naturlig hydrologi.

Rödlistade arter i synnerhet och andra arter i allmänhet, som är knutna till eller beroende av lång skoglig kontinuitet, gamla träd och död ved i olika former, även solexponerad, har möjlighet att fortleva på lång sikt och helst öka i utbredning eller populationsstorlek.

Skötselåtgärder

- Utvecklingen mot naturskog påskyndas genom att enstaka medelålders barrträd dödas. Åtgärderna görs oregelbundet med några års mellanrum. Lövträd och alla äldre träd liksom de gamla odlingsrösen gynnas vid åtgärderna. Alla dödade träd lämnas kvar inom området eller läggs i närliggande skötselområde. Dödade träd som riskerar angrepp av granbarkborren ska barkas.
- Skada en mindre andel medelålders tallar. Avsikten är att träden ska överleva långsiktigt och utveckla håligheter och kådad ved.
- Hydrologisk restaurering av dikningspåverkade marker kan genomföras.

Skötselområde 3a-b, Lövdominerad halvöppen skog och gårdsmiljö

Areal: 3,6 hektar

Naturtyp enligt Natura 2000: -

Målnaturtyp: Taiga 9010 – 2,9 hektar (det öppna området kring gårdsmiljön exkluderat)

Beskrivning

Skötselområdet i norr (**3a**) består av halvt igenvuxna inägor och en gårdsmiljö med flera äldre byggnader. Boningshuset är fallfärdigt liksom två nerrasade uthus strax bredvid. Kring gårdsmiljön finns även ett antal högar med skrot som gamla cyklar, plankor och dylikt. De lägst liggande delarna av området är blöta till fuktiga och mer eller mindre sumpskogsartade bevuxna med yngre björkskog. Vid en delvis rasad stenmur, odlingsrösen och tidigare brynmiljöer finns ganska många riktigt grova aspar. Någon har knäckts och flera har håligheter. Närmast väster om boningshuset står ett vårdträd, en alm, där den ovanliga laven dvärgtufs växer. Dock är trädet numera dött. Spritt i området har ett stort antal granar vuxit upp. De flesta är yngre än 20 år. Det finns även några fruktträd vid gårdstunet.

Figur 12. Före detta öppna marker som håller på och växer igen med både löv- och barrträd. Kring gårdsmiljön finns rikligt med stenmurar.

Figur 13. I partier finns det gott om yngre gran som växer in i de tidigare öppna miljöerna.

Längre söderut (**3b**) vidtar ett nyligen upptaget hygge med asp och en gles och ojämn ställning av tall. Många av asparna är grova. På ett av träden växer den ovanliga och känsliga aspfjädermossan. Förhoppningsvis kommer den att klara sig trots att miljön sedan en tidigare avverkning blivit betydligt ljusare och torrare. Längst i väster, vid reservatsgränsen står även några lite äldre lindar. I södra delen av skötselområdet, väster om vägen, ligger en liten kulle med glest stående aspar samt några ekar, björkar och tallar. Några av asparna är grova och något träd har håligheter. Ung gran har etablerat sig liksom hassel. Sannolikt är området en gammal stormlucka och innan det troligen en betad trädbevuxen hagmark eller

gles skog. I södra delen av skötselområdet, öster om vägen, växer rikligt med större aspar. Asparna är inväxta av yngre gran. Söder därom ligger en liten före detta åkermark som nu är bevuxen med ett tiotal björkar i 60-årsåldern.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Skötselområdet består av lövdominerade miljöer med synliga spår efter gamla tiders brukande. Gårdsmiljön är öppen till halvöppen med enstaka lövträd och fruktträd. Gamla träd av både lövträd och barrträd samt död ved i olika nedbrytningsstadier och dimensioner är viktiga strukturer. Omvälvande störningar i form av till exempel insektsangrepp eller brand kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär. Detta är en del av skogens utveckling. Området har en naturlig hydrologi. Rödlistade arter i synnerhet och andra arter i allmänhet, som är knutna till eller beroende av lång skoglig kontinuitet, gamla träd och död ved i olika former, även solexponerad, ska fortleva på lång sikt och helst öka i utbredning eller populationsstorlek.

Skötselåtgärder

- Det förfallna boningshuset och det som är kvar av uthusen rivs om dessa inte innehåller något kulturmiljövärde (en bedömning angående detta är i dagsläget inte gjord). Eventuell rivning av byggnader ska ske varsamt på ett sådant sätt att husgrunden ligger kvar och bevaras. Allt skrot och skräp rensas bort.
- Skötselområdet hålls lövdominerat genom att ung gran av igenväxningskaraktär huggs/röjs bort. Barka de granar som kan angripas av granbarkborren. Se dock alltid till att det finns fukthållande träd. Kring 10 till 20 procent av krontäckningen kan vara gran, både äldre och yngre.
- Området närmast kring gårdstunet hålls öppet till halvöppet genom röjning av uppkommande sly och träd, men det är inte nödvändigt att hålla alla gamla åkrar öppna. Slåttern närmast gården kan göras med några års mellanrum. Fruktträden kan beskåras för att förlänga dess stabilitet och livslängd.
- Odlingssäden och stenmur hålls fria från unga inväxande träd och buskar.
- Alla grova lövträd hålls fria från unga träd som växer in i dess krona.
- Hydrologisk restaurering av dikningspåverkade marker kan genomföras.

Skötselområde 4, Anordningar för friluftsliv

Beskrivning

Reservatet är relativt svårtillgängligt och de senaste årens granbarkborreskador har lett till en stor andel död ved. Detta gör att området delvis är svårforcerat.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Informationen i området är lättillgänglig och bidrar till och förhöjer upplevelsen av besöket. Informationen bidrar till att syftet med områdesskyddet uppnås. Områdets friluftslivsanläggningar är i gott skick och underlättar för besökare att

uppleva området. Reservatets gräns är tydligt markerad.

Skötselåtgärder:

- Underhåll av reservatsområdets gräns och friluftsanordningar.
- Anläggande av friluftsanordningar som vandringsled samt informationsskyltar om gården och kulturmiljön om det bedöms lämpligt.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Tabell 3. Underlag och stöd för förvaltaren vid planering av åtgärder såväl lokalt i reservatet som regionalt i länet. De ekonomiska resurserna utgör en begränsande faktor för verksamheten, vilket innebär att förvaltaren måste prioritera mellan åtgärder i länets alla reservat. Prioritet är indelat i 1 till 3, utifrån hur viktigt det är att genomföra för att nå bevarandemålen.

Skötselåtgärd	Skötselområde	När	Prioritet
Information om reservatet	4	2025-2027	1
Utredning av naturvårdsbränning eventuellt följt av bränning	1	2025-2030	3
Brandeferliknande åtgärder	1, 2	Vid behov	2
Hydrologisk restaurering av dikningspåverkade marker	Främst 1a och 3	2025-2030	1
Avdödning av ung gran	3	Vid behov	1
Skrotstädning	3	2025-2027	1
Rivning av byggnader (som inte innehar ett kulturmiljövärde)	3	2025-2028	1
Frihuggning av grova lövträd	1-3	Vid behov	1
Uppsättning av holkar	1-3	Vid behov	3
Håll kulturmiljöer fria från igenväxning av unga träd	1, 3	Vid behov	1
Eventuellt anläggande av vandringsled. Underhåll av befintliga och eventuella nyanläggningar	4	Vid behov	3
Eventuell skyltning av gårdsmiljön	4	Om lämpligt	3

Jakt

Jakt är tillåten inom hela reservatet. Vid jakt får jakthund användas.

Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av reservatsgränsen har utförts av naturvårdsförvaltaren enligt Naturvårdsverkets anvisningar och underhålls vid behov.

Tillsyn

Länsstyrelsen är ansvarig för tillsyn av reservatet.

Dokumentation och uppföljning

Uppföljning av skyddade områden är nödvändigt för att effektivisera och förbättra naturvårdsarbetet i skyddade områden. Uppföljning i skyddade områden ska alltid vara kopplad till syftet med det skyddade området. Uppföljningen ska ligga till grund för revidering av skötselplanen.

Inventeringar

Inventering av fåglar kan bli aktuellt i reservatet.

Tabell 4. Inventeringar som med fördel kan göras i reservatet.

Inventeringar	Skötselområde	Prioritet
Fåglar	Samtliga	3

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Uppföljningen ska ske enligt en för länet beslutad uppföljningsplan som anger målindikatorer, tröskelvärden och metodik kopplade till bevarandemålen för olika naturtyper och arter. Uppföljningsplanen ska hållas uppdaterad av Länsstyrelsen. Uppföljningsplanen ska ha sin utgångspunkt i den regionala uppföljningsplanen för Östergötland och genomförs enligt gällande nationella riktlinjer.

Dokumentation av skötselåtgärder

Alla skötselåtgärder som utförs inom naturreservatet ska dokumenteras skriftligt. Mer omfattande åtgärder ska även fotodokumenteras. I dokumentationen ska framgå vilka åtgärder som genomförts och när de genomfördes, samt vem som utförde åtgärden. Strukturella beståndsförändringar efter storskaliga störningar ska alltid följas upp.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Alla i planen redovisade åtgärder bekostas av offentliga medel. Även andra finansiärer, exempelvis fonder eller stiftelser, kan bli aktuella. Dessa medel ska i så fall administreras av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen
Östergötland

www.lansstyrelsen.se